

1923-12-21

FAKTA

Dokumenttype:
Brevudkast

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Nice (Frankrig)

Omtalte personer:
Edith Willumsen

Arkivplacering:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/4 - M

DOKUMENTINDHOLD

Erik Moltesen har tilsendt Willumsen sin afhandling J. F. Willumsen: Introduktion til hans Kunst, og Willumsen er godt tilfreds med den. Han kommer med et par små bemærkninger. Derudover støder det Willumsen, at kunsthistorikere ofte anvender ordet rytme, som han mener hører musikken til, når de beskriver et værks linjer og former.

TRANSSKRIFTION

3 Place Charles Felix. Niçe. France. (AM)
den 21 Dec 1923.

Kære Erik Moltesen.

Tak for den tilsendte Afhandling om min Kunst. De kan nok tænke Dem, at jeg har læst den med stor Interesse. Ikke én, men flere Gange. De følger med stor Nøjagtighed Udviklingsgangen af mit Livs Arbejde. De holder Dem til Fakta og Sandhed og jeg har intet at bemærke med Hensyn til Fejltagelser eller Fordrejninger af Sandheden for at faa Objektet til at passe ind i en subjektiv Betragtning. Hold Dem altid til det Princip, det er sundt og godt.

Desværre er det meget germansk at gøre det modsatte.

Det er min Overbevisning, at De har store Evner som Kunsthistoriker.

Pieçen viser at De ^Xønsker at fordybe Dem i Stoffet, og Deres Sprog er varmt, farverigt og udtrykker Begejstring.

Der er et Par Smaating som kunde være rettede som Side 1, hvor der burde staa Staal mod Flint

Flint mod Flint giver ingen Ild. Side 21. Nu laa alle Leddene i hans Haand. I Stedet for Ordet Led, der allerede findes i en Haand, burde der vel have staaet han behærskede alle Midler.

Naa det er jo Bagateller.

Der er derimod en anden Ting, som i flere Aar har stødt mig, det er den danske Brug af Ordet Rytme. De skriver Side 7. Linjer i Rytme.

Vi Kunstnere tager Ordet i Betydning af krumme Linjers Bøjning, medens det i Virkeligheden betegner Maalene af en Bevægelse og en Hurtighed. Det anvendes rigtigt i Musikken 1·2·3·4, 1·2·3·4, osv. som Taktfasthed. Men hvorledes kan en Linje blive Udtryk for noget saadant da den ligger stille i Fladen. Naturligvis da Linjen blev tegnet, fremkom den ved en Bevægelse henover Papiret. Dog uden at dens Retning eller Krumning havde noget med afmaalt Hastighed at gøre. I Stedet for Rytme kan simpelthen siges en S Linje, en krum, en zitrende o.s.v. for det er dog Meningen. Og det er mere exakt.¹

Som De nok ved en ung Mand begynder ikke med at være subjektiv. Subjektivitet kommer senere "naar han har alle Leddene i sin Haand", d.v.s. naar han besidder alt det objektive. Det Objektive er de Klodser hvoraf man bygger Subjektivitetens Tempel.

Mange Hilsner fra min Hustru og modtag vore Ønsker om en glædelig Jul
et godt Nytaar og en glørværdig Fremtid.
Deres altid hengivne
J.F. Willumsen.

¹ Dette afsnit er skrevet på s. 3

3 Place Charles Felix, Nice, France, (AM)
den 21 Dec 1923.

Kære Erik Moltzen.

Tak for den tilsendte ^{afhandling} Piece om min Kunst.
De kan nok tænke Dem, at jeg har læst den
med stor Interesse. Ikke én, men flere Gange.
De følger med stor Nøjagtighed Udviklingen
af mit Livs Arbejde. De holder Dem til Fakta
og Sandhed og jeg har intet at bemærke
med Henryst til Fejltagelser eller Fordrejning
af Sandheden for at faa Objektet til at passe
ind i en subjektiv Betragtning. Hold Dem
altid til det Princip, det er sundt og godt.
Desværre er det meget germansk at gøre
det modsatte.

Det er min Overbevisning, at De har store
Evner som Kunsthistoriker. Pieceen viser at
De fordyber Dem i Stoffet, og Deres Sprog er
varmt, farverigt og udtrykker Begejstring.
Der er et Par Anaatning som kunde være rettede
som Side 1, hvor der burde staa Staal mod Flint
Flint mod Flint giver ingen Id. Side 21. Nu laa
alle Ledene i hans Haand. I Stedet for ~~hans Haand~~
Ordet Led, der allerede findes i en Haand, burde
der vel have staaet Mialone eller han samlede
han behærskede alle Mialone

i Haand ~~at~~ det eller det, hvad som De vil skrive
Naa det er jo Baggateller. Der er derimod en
anden Ting som interesserer mig mere det staar
Side 7 Linjer i Rytme. Vi Danske har en, efter
min Opfattelse, forkert Brug af Ordet Rytme. Vi
tager Ordet i Betydning af Bevægelse, medens det
i Virkeligheden betegner ~~et~~ Maal ~~af~~ Bevægelse,
en Hurtighed. I Musikken er det rigtig anvendt
1.2.3.4 / 1.2.3.4 / o.s.v. Men hvorledes kan
en Linje blive noget saadant, da den jo ligger
stille i Fladen. Da Linjen blev tegnet, blev den
sat paa Papiret ved en Bevægelse; men denne
harde ikke noget med Tid eller Maal at gøre.
I Stedet for Rytme bør indføres, en lige Linje, en
ret Linje, en krum, en ~~og~~ tegnet, en zittrende
en vinklet etc. Saa ~~skriver man~~ ~~forstaar~~
~~de~~ ~~det~~ skrevne Ord bedre.

^{som de nok ved}
~~Man~~ at en ung Mand begynder ikke med
at være subjektiv. Subjektivitet kommer senere
naar han har alle Leddene i sin Haand. d.v.s.
naar han besidder alt det objektive. Det Objektive
er de Klodder hvorpaa man bygger Subjektivitetens
Tempel.

Mange Hilsener fra min Hustru og modtag
mit varde Ønske om en glædelig Jul et godt
Nyttaar og en glørværdig Fremtid.

Deres altid hengivne
J.F. Willumssen.

Det er derimod en anden Ting, som i flere Aar har stødt mig, det er den danske Brug af Ordet Rytme. De skriver Side 7. Linjer. Rytme. Vi Kunstnere tager Ordet i Betydning af krumme Linjers Bøjning, medens det i Virkeligheden betegner Maalene af en Bevægelse og en Hurtighed. Det anvendes rigtigt i Musikken 1.2.3.4, 1-2.3.4 osv. som Taktfasthed. Men hvorledes kan en Linje blive Udtryk for noget saadant da den ligger stille i Fladen. Naturligvis da Linjen blev tegnet, fremkom den ved en Bevægelse henover Papiret. Dog uden at dens Retning eller Krumning havde noget med afmaalt Hastighed at gøre. I Stedet for Rytme kan simpelthen siges en $\frac{1}{2}$ Linje, en krum, en ziltrende o.s.v. for det er dog Meningen. Og det er mere eksakt.